

SVENSKA KENNELKLUBBEN

HUNDÄGARNAS RIKSORGANISATION

Rasklubben för dansk/svensk gårdshund
Att. SGVK

Projektgruppen för projektet
Avel för mentalt sunda hundar
Utvärdering och kvalitetssäkring av BPH

Information om arbete med ny beskrivning för att skatta hundars mentalitet

Intresset för hundars mentalitet växer bland hundägare och uppfödare i vårt land, vilket bland annat märks i många rasspecifika avelsstrategier, RAS. Idag finns ett huvudsakligt sätt att beskriva hundens mentalitet på: genom Mentalbeskrivning Hund (MH). MH är utarbetat av Svenska Brukshundklubben som ett avelsverktyg för brukshundsraser, men varje år beskrivs även ett stort antal hundar av andra raser. Det stora intresset för MH har lett till att alla som vill få sin hund beskriven inte kan beredas plats. Svenska Kennelklubben har uppmärksammat situationen, och gav under 2009 medel för projektet Avel för mentalt sunda hundar med syftet att ta fram ett test där mentaliteten hos hundar av alla raser kan beskrivas, och som kan användas av uppfödare och hanhundsägare i avelsarbetet.

Projektgruppen har nu tagit fram en preliminär version av ett test, benämnt Beteende- och Personlighetsbeskrivning för Hund (BPH). Det är mindre tids- och funktionärskrävande än MH men beskriver ändå många fler aspekter av hundens beteende, vilket gör att vi tror att testet ger en tillförlitlig bild av hundens mest grundläggande mentalitet. Men innan BPH kan börja fungera som officiell beskrivning återstår dock en del frågor. För det ändamålet har SKK beviljat projektgruppen medel för att under 2010 kvalitetssäkra testet och utarbeta en slutlig version.

För detta kvalitetssäkringsarbete behövs information om hur hundar av olika raser reagerar i testsituationen. Målet är att hundar av fem raser beskrivs; 40 hundar per ras med en ålder på mellan ett och två år. Testerna kommer att från och med april genomföras i Sörmland, Stockholm och Uppland. Förutom att genomföra testet med sin hund får hundägaren i uppgift att via frågeformulär beskriva sin hunds beteende i vardagen. Några av hundarna kommer dessutom att väljas ut för ett återtest senare under hösten. Efter analyser av resultaten kommer justeringar att göras och en slutlig version av testet presenteras under början av 2011. Förhoppningen är att BPH i officiell tappning ska kunna börja genomföras under mitten eller slutet av samma år.

Vi vill med detta brev informera er om att just er ras är en av de raser som kan bli aktuella att ingå i kvalitetssäkringsarbetet. Vi kommer inom kort att kontakta ägare av hundar från aktuella raser för att efterhöra deras intresse av att delta vid ett eller flera beskrivningstillfällen. Vi vill att special- och rasklubbar för dessa raser ska vara väl informerade och hoppas förstås att ni ställer er positiva till projektet. Vår förhoppning är ni sprider information om att just er ras kan bli en av dem som hjälper oss att utveckla detta test. Det är viktigt att hundägarna förstår sin betydelse – det är endast tack vare dem vi kan få fram ett test med hög kvalitet!

Som hjälp att sprida information om projektet har vi författat en informationstext som tidigare skickats ut av SKK. Den får ni gärna använda er av på hemsidor eller klubbtidningar. Den bifogas här, men finns även att ladda ner på SKKs webbplats (under Styrelser & kommittéer/Kommittén för hundars mentalitet/BPH). Där finns även projektgruppens rapport över det arbete som lett fram till den nuvarande versionen av BPH. Ni är hjärtligt välkomna att höra av er med frågor och synpunkter till Curt Blixt, som är ledare för projektet. Curts kontaktuppgifter finns nedan.

Med en önskan om gott samarbete,

Curt Blixt Per Arvelius Sophia Trenkle-Nyberg Kenth Svartberg
Svärta Herrvreten Jyckesta Telefon: 0155-225236 E-post: curtblixt@swipnet.se
611 93 Nyköping Tel. mobil: 070-6724034

Ansluten till

Postadress
Postal address
163 85
SPÅNGA

Besöksadress
Visitors address
Rinkebysvängen 70
Spånga

Telefon
Telephone
Växel/Switchboard 08-795 30 00
Information 08-795 30 30

Telefax
Telefax
08-795 30 40

Hemsida
Homepage
www.skkse.se

Postgiro
Postal account
1177-5

Bankgiro
Bank account
563-0488

Ny beteende- och personlighetsbeskrivning för hund

En ny mentalbeskrivning för hundar har sett dagens ljus. Beskrivningen har utarbetats inom ramen för projektet Avel för mentalt sunda hundar och är ett bastest anpassat för alla raser. Beskrivningen ger en objektiv bild av hundarna och kommer att kunna vara en viktig hjälp för uppfödare vid avelsplanering och -utvärdering. Dessutom får hundägaren viktig information om sin hunds typiska sätt att vara. En prototyp av beskrivningen har presenterats för SKK:s kommitté för hundars mentalitet och för centralstyrelsen. Nu väntar ett års arbete där beskrivningen ska kvalitetssäkras och få sin slutgiltiga form.

Mentalbeskrivning Hund (MH) har använts av Svenska Brukshundklubben sedan 1997, i första hand med syftet att nyttjas som underlag i avelsarbetet. Efterfrågan på MH har hela tiden ökat, såväl vad gäller antal hundar som mängden raser. I många av de rasspecifika avelsstrategierna för icke-bruksraser, där man uppgett att man vill verka för god mentalitet, har man skrivit att man vill försöka få till stånd fler genomförda MH inom rasen. Efterfrågan på MH är alltså omfattande och kan snarare förväntas öka än minska. Detta – tillsammans med det faktum att MH är anpassat för brukshundar – har gjort att det finns skäl att utveckla en gemensam beskrivning för alla raser.

Beteende- och personlighetsbeskrivningen ska mäta sådant som är viktigt för alla hundar

Syftet med projektet Avel för mentalt sunda hundar har varit att skapa en metod att för avelsändamål beskriva beteendeegenskaper hos hundar. Målet är att de egenskaper som mäts i beskrivningen ska visa höga arvbarheter och ha en stark koppling till vardagsbeteenden av vikt för alla raser. Beskrivningen ska även ge information om hundens grundläggande personlighetsdrag.

Genomförd beskrivning resulterar i en objektiv och neutral bild av hundens mentala egenskaper. I beskrivningen görs alltså ingen värdering av hundarna. Vad som är ”bra” eller ”dåligt” skiljer mellan raser och är uppfödarens och rasklubbars sak att avgöra.

Eftersom beskrivningen ska vara relevant för alla grupper av hundar kommer den inte att kunna mäta allt som är viktigt för varje enskild ras. Det kan därför finnas skäl att utforma kompletterande moment eller metoder som fångar beteendeegenskaper av mer specifik betydelse för vissa raser. I flera fall finns redan sådana, exempelvis SVaK:s Arbetsbeskrivning och SSRK:s Funktionsbeskrivningen för retriever. Den nya beteende- och personlighetsbeskrivningen ska med andra ord ses som en ”bas” och inte som något som mäter ”allt” av betydelse.

Beskrivningens utformning och fortsatt utvecklingsarbete

Beskrivningen innehåller sju testmoment: Främmande person, Föremålslek, Matintresse, Visuell överraskning, Skrammel, Närmande person samt Underlag. I varje moment registreras ett antal olika beteenden vid upprepade tillfällen. Exempel på vad som mäts är nyfikenhet, hotfullhet och uthållighet i försök att komma åt mat. Vid sidan av detta gör beskrivaren en skattning av hundens personlighet utifrån åtta övergripande egenskaper. På detta sätt ökar chansen att få en rättvisande bild av hunden. För att ytterligare komplettera den information som fås genom beskrivningen kommer hundägaren att fylla i ett frågeformulär innan den genomförs.

För att hundägaren ska få en bild av hur hunden reagerat i testsituationerna och vad detta betyder i verkligheten kommer beskrivaren att ge en muntlig förklaring efter testet. Denna görs utifrån ett sammanfattande hundägardokument som ägaren får ta med sig hem.

Under 2010 kommer projektgruppen att fortsätta utveckla metoden. Målet är en officiell version som kan börja användas andra halvåret 2011. Vägen dit går via beskrivningar av ett antal hundar, vars resultat bland annat kommer att jämföras med beteenden i vardagen och i andra situationer. En grupp hundar kommer även att göra upprepade beskrivningar under året, allt i syfte att undersöka och säkra beskrivningens kvalitet.

Vi har i Sverige en lång, framgångsrik och internationellt respekterad tradition av mentaltester och – beskrivningar av olika slag. Vi hoppas och tror att den nya beteende- och personlighetsbeskrivningen kommer att bli ett värdefullt och uppskattat verktyg i arbetet med att skapa ännu bättre hundar, till glädje inte bara för hundarna själva utan också för deras ägare och uppfödare!

Projektgruppen Avel för mentalt sunda hundar den 18 februari 2010

Curt Blixt, Per Arvelius, Kenth Svartberg & Sophia Trenkle-Nyberg

Rapporten för det arbete som gjorts inom projektet Avel för mentalt sunda hundar finns att ladda ner på SKK:s hemsida (www.skk.se). Rapporten har namnet *Utarbetande av ett beteende- och personlighetstest för avelsändamål*, och innehåller förutom beskrivning av testprototypen och testprotokoll även bakgrundsfakta och redogörelse för överväganden som gjorts under arbetets gång.